No. 1513 | Zaterdag 28 December 1912. | 29ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAU VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Van 't Oud en 't Nieuw.

Goddank, 1912 is bijna ten einde! We mogen wel een zucht van verlichting slaken.

Zal het nieuwe jaar dan beter voor ons zijn? Och, het moet al bitter slecht loopen, als het even erg zal worden als het vorige. Er is in de laatste maanden al aardig wat regen gevallen, veevoeder is er in overvloed; eenige oogst, vooral van peul- en rankvruchten, werd reeds binnengehaald. Het begin is dus al beter, want verleden jaar was er zoo goed als niets. Het was een echt Curaçaosche droogte, een ware Egyptische plaag, die de landen kaal liet, en mensch en dier tot 't uiterste bracht. Op Aruba en Bonaire heerschte gebrek aan goed drinkwater, op al de drie Benedenwindsche eilanden, gebrek aan versch plantaardig voedsel. Ziekte en sterfte waren er het rampzalig gevolg van. 1912 is het doodenjaar voor Bonaire, Aruba en de buitendistricten van Curaçao geweest.

Maar: „In den nood leert men zijn vrienden kennen." Curaçao heeft gevoeld, tastbaar ondervonden, dat het een Hollandsche Kolonie is. Hare Majesteit Wilhelmina Koningin der Nederlanden, en heel het Hollandsche Koninklijke Huis zijn voorgegaan in betuiging van sympathie voor onze Kolonie en daadwerkelijke hulp voor haar bevolking. De band tusschen Curaçao en Nederland is hechter geworden. Meer dan ooit heeft Nederland getoond werkelijk iets te voelen voor eigen Kolonie, voor Curaçao. De ruime bedragen, die voor de noodlijdenden onder onze bevolking binnenkwamen, overtroffen onze stoutste verwachtingen.

Curaçao mag zulk een weldaad nimmer vergeten, en moet zich ook Hollandsch toonen en meer medeleven met het Moederland. Een prachtige gelegenheid om van deze goede gezindheid te doen blijken, biedt het jaar 1913 ons ongezocht aan bij de viering van het eeuwfeest van Neerland's Onafhankelijkheid. Dat moet het feest worden van Curaçao's dankbaarheid.

Maar nog een andere winste, dan verhooging van gevoel voor het Moederland, bracht het rampspoedig jaar 1912.

Juist door díe felle droogte, miste de buitenbevolking alle inkomsten van den landbouw en werd gedwongen haar steun te zoeken bij de nijverheid. De armoede heeft krachtig mede gewerkt om de hoedenvlechterij meer algemeen te maken. Nu men de groote voordeelen dezer industrie heeft leeren kennen, zal men ook in betere jaren zich daarop blijven toeleggen.

Hoe nu zal het Nieuwe Jaar zijn?

Het nieuwe jaar 1913 zal zich bijzonder kenmerken als een jaar van voorbereiding.

Van Gouvernementswege zoowel als van particuliere zijde is men druk doende om de Curaçaosche haven meer toegankelijk te maken voor de groote scheepvaart.

Het groote vraagstuk der drinkwatervoorziening onzer benedenwindsche eilanden, dat meer dan ooit in het afgeloopen jaar nog onopgelost gebleken is, zal geen langer uitstel meer gedoogen.

De eigenaars der Curaçaosche zeilschepen zullen pogingen aanwenden om het verbindingsnet tusschen Curaçao en vreemde havens uit te breiden en gaan op zoek naar vracht.

De Agenten der stoomvaartlijnen zullen met hun hoofddirecties besprekingen houden om Curaçao te maken tot een centraalhaven van Zuid-Amerika.

De Hotelhouders bereiden zich voor om talrijke vreemdelingen goed en confortabel te herbergen, en 't hun hier thuis te maken.

De Winkeliers richten zich in op de doortrekkende reizigers, die geen groote inkoopen meer komen doen, maar zich hier willen voorzien van kleinere reisbenoodigdheden of een uitrusting verlangen volgens de laatste mode om fatsoenlijk in Amerika of Europa te kunnen verschijnen.

De „Mijnbouw Curaçao" zal de plantage Sta. Barbara in orde brengen om de phosphaatmijnen intensief te gaan exploiteeren.

De sisalcultuur zal zich uitbreiden.

De Hoedenindustrie zich zal nog hooger opwerken.

In één woord: Curaçao emancipeert in 1913 ten volle en zal zich weer storten in het volle leven ter verovering van de financieele onafhankelijkheid, dat wil zeggen, van eigen krachtig volks bestaan.

Laten wij allen eendrachtig met elkander samenwerken, het Gouvernement zooveel mogelijk steunen bij de uitvoering zijner goede plannen tot verheffing van onze economische toestanden; elkander met raad en daad bijstaan, zonder naijver, zonder verdenking van bijbedoelingen, overtuigd dat wij alleen het goede willen: de wederopleving onzer Kolonie.

Moge Curaçao in 1913 een flinken stap doen in deze goede richting. Dat geve God!

ZALIG NIEUWJAAR!

De Rapporteurs der 2de Kamer

OVER ONZE

Begrooting van 1913.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen:

Algemeene Beschouwingen.

In de Troonrede is verklaard, dat de West-Indische koloniën werden geteisterd door een langdurige droogte, ten gevolge waarvan inzonderheid de bevolking der Benedenwindsche eilanden van de kolonie Curaçao in zorgvolle omstandigheden verkeert.

Verscheidene leden waren teleurgesteld, dat noch in de Memorie van Toelichting tot deze begrooting, noch in eenige ander van het Departement van Koloniën uitgegaan stuk dienaangaande nadere mededeelingen voorkomen. Uit niets blijkt, dat bij de Regeering maatregelen in overweging of in voorbereiding zijn, om in den nood te voorzien. Door de liefdadigheid van het moederland is die nood ietwat gelenigd, maar men moet vreezen, dat die hulp niet voldoende is. Gevraagd werd, wat de Regeering ten deze heeft gedaan of nog van plan is te doen. Zij behoort daarbij ook bedacht te zijn op maatregelen, die van blijvenden invloed beloven te zijn, in de eerste plaats op een wijze van watervoorziening, minder afhankelijk van den regenval. Wat is op dit punt, door het graven van putten en het stelsel van dam-aanleg, tot dusverre bereikt?

Voorts vroegen eenige leden, wat de Regeering bekend is nopens de besteding der gelden, die hier te lande tot leniging van den nood zijn ingezameld.

Hetgeen de Minister in de Memorie van Toelichting, — ter aanvulling van het reeds vermelde in de Memorie van Antwoord betreffende het wetsontwerp, gedrukt onder no. 204 der Zitting 1911 — 1912 — omtrent de plannen tot verbetering van de haven mededeelt, had algemeen instemming gewekt.

Vele leden verklaarden zich gaarne bereid den Minister hun steun te verleenen voor maatregelen, die, in verband met de aanstaande opening van het Panama-kanaal, beoogen de haven in de toekomst ten volle te doen beantwoorden aan haar bebestemming.

Aangaande de maatregelen, welke, in verband met het Verslag omtrent den grooten landbouw, ter bevordering van dezen bedrijfstak zouden zijn te nemen, is de Kamer nog de inlichtingen wachtende, die de Minister haar bij de mondelinge behandeling van de begrooting voor 1912 toezegde en die, toen de Minister de Memorie van Antwoord schreef betreffende het wetsontwerp no. 204 der Zitting 1911—1912, nog niet waren te verschaffen.

Gevraagd werd, of thans te dezen aanzien mededeelingen kunnen worden gedaan.

De aandacht van vele leden was getrokken door de berichten in de dagbladen betreffende den aanstaanden verkoop van de Santa Barbara phosphaatmijn. Men zou gaarne vernemen, wat dienaangaande aan de Regeering bekend is en welk standpunt zij ten opzichte van dien verkoop inneemt. Daarbij herinnerde men er aan, dat blijkens het Koloniaal Verslag, **N**, § 2, ter voorbereiding van een eventueele onteigening van genoemde mijn aan een commissie, waarvan o. a. de hoogleeraar GRUTTERINK en de mijningenieur DUIJFJES lid waren, de opdracht is verstrekt, te adviseeren nopens de vraag: of, in aanmerking genomen de nog aanwezige hoeveelheid phosphaat van de phosphaatmijnen der plantage „Santa Barbara", de vooruitzichten van de markt, de exploitatiekosten enz., als vaststaande mag worden aangenomen, dat de verdere onteigening van die mijnen een winstgevend bedrijf belooft te worden. In de maand October 1911 waren de werkzaamheden, voor zoover die op Curaçao verricht moesten worden, voltooid en werd de commissie gemachtigd om naar Nederland terug te keeren, alwaar haar rapport verder wordt afgewerkt. Kan, zoo vroeg men, worden medegedeeld, tot welke conclusie dat rapport leidt en welk voornemen in verband daarmede de Regeering koestert?

De Commissie van Rapporteurs merkt op, dat, volgens de *Nieuwe Rot. Courant* van 11 November j.l., de verkoop van de mijn heeft plaats gehad en dat de mijn voor f 600.000 is toegewezen aan de eenige biedster, de firma HOPE & Co. te Amsterdam. Zij veroorlooft zich, den Minister te verzoeken de Kamer wel te willen mededeelen, wat hem bekend is aangaande de plannen van de koopster.

Door eenige leden werd voorts op het belang van de ontwikkeling van den mijnbouw in het algemeen gewezen. Zij oordeelden, dat vooral langs dien weg vermeerdering van de Gouvernementsinkomsten moet worden verkregen.

De mededeelingen in het Koloniaal Verslag omtrent den vooruitgang der hoedenvlechterij hadden algemeen voldoening gewekt. Die mededeelingen besluiten met het bericht, dat door het landbouwdepartement in Suriname proeven worden genomen om de palmsoort, welke het gewenschte stroo levert, daar te doen aanplanten, ten einde voor het verkrijgen van vlechtmateriaal zooveel mogelijk onafhankelijk te worden van de naburige Republieken. Men begroette deze pogingen met ingenomenheid en vroeg, of omtrent het aanvankelijk resultaat reeds iets kan worden medegedeeld. Enkele leden meenden te weten, dat ook op Curaçao proeven van dezen aard zijn genomen. Is dit, zoo vroeg men, inderdaad het geval, en, zoo ja, welke zijn dan de uitkomsten daarvan geweest?

Eenige leden stelden de vraag, of aan de Reegeering reeds iets bekend is omtrent het welslagen van de struisvogelcultuur, waarmede, volgens de nieuwsbladen, op Curaçao een aanvang is gemaakt. Koestert de Regeering daaromtrent gunstige verwachtingen?

Van meer dan eene zijde werd de vraag gedaan, wat van Gouvernementswege geschiedt tot het tegengaan van venerische ziekten, die op het eiland Curaçao veelvuldig schijnen voor te komen. Niet alleen uit een oogpunt van moraliteit en hygiëne is krachtige bestrijding ten zeerste gewenscht, maar uit diplomatieke verslagen is gebleken, dat de slechte naam, die de kolonie op dit punt heeft, ook in economisch opzicht slechte gevolgen heeft: oor-

Het mooiste Kerstgeschenk.

Zij stond op, ging naar haar linnenkast, riep Babette en overhandigde deze verscheidene heldere stukken linnengoed.

—Hier, voor het kind, zeide zij, en keerde zich dan snel weder om.

—Ik kan toch zeker dat ijzeren bedje wel in orde brengen? vroeg Babette twijfelend.

— Neen, dat is veel te smal; neem liever dat mooie Fransche bed, dat op de kamer staat, de witte gordijnen er voor heb ik al hier.

Een vroolijk lachje schoot over Babettes gezicht.

Hoe ijvervol liep zij heden heen en weer en met welk een drukte nam zij overal de stof af en maakte zij alles schoon in de kamer harer meesteres, alsof er een heel bijzonder feest op handen was.

—Ik mag toch zeker wel wat vuur aanmaken, er is zoo'n koude, vochtige lucht hier in de slaapkamer, vroeg zij later, hare oogen op den haard vestigend.

—Daar heb ik niet tegen, antwoordde juffrouw Hegel; en na een paar minuten flikkerde er een vroolijk vuurtje.

—Ziet er alles nu niet netjes en proper uit? zeide zij op een toon, die de volste bevrediging te kennen gaf, terwijl zij hare blikken door de kamer liet gaan. Maar opeens bleven hare oogen rusten op een geurenden rozentuil. — Waar komen die rozen nu vandaan?......

Jufrouw Hegel bezag die witte, roode en rose rozen, als zag zij die nu voor de eerste keer en zeide koeltjes: — die rozen? hm; — maar hoe komt dat roode lint daar aan den spiegel?

Dat lint had een verdachte overeenkomst met het lint van Babettes Zondagschen hoed Voor nauwelijks tien minuten was die trouwe ziel gauw naar haar kamer gegaan en had daar het een en ander in orde gebracht en gedurende die oogenblikken had haar meesteres een warme doek omgeslagen en was dan ijlings naar de bloemenkast gegaan waar hare lievelingsrozen stonden; en toch zag zij nu even zoo verwonderd naar die kleine rozentuil op de waschtafel, als Babette naar het roode lint aan den spiegelrand.

Het eenvoudig middagmaal was gebruikt en het begon reeds te schemeren. Twintig maal was de goedhartige Babette de trap opgeloopen, om te zien of het vuur in de logeerkamer wel brandde, en of alles wel in orde was. Het was nog geen vijf uur toen zij in de kamer van hare meesteres kwam en onbeschroomd vroeg: ik 'mag toch wel naar het station gaan? Voor u is het te koud vandaag.

— Ga maar gerust, antwoordde juffrouw Hegel. Maar wat bak je dan toch Babette? ik ruik het hier in mijn kamer.

— Een paar kleine koekjes voor bij de koffie, gaf de gevraagde ten antwoord met een nauw onderdrukt lachje, van avond is het toch feest.

— Feest! Bij de gedachte aan de vele bewolkte, zonnelooze dagen straalde een feestavond glanzend in de kleuren van geluk en hoop de juffrouw zoo weldadig tegen. Twintig jaren zijn daar heen sedert de dagen en weken die haar hebben doen zien, wat zij had kunnen zijn, en die haar stil en eenzaam leven des te droeviger deden schijnen. Met geweld rukte de mijmerende zich los van hare herinneringen, en hare oogen liet zij gaan over alles wat in de kamer was.

— Ja, een behagelijk tehuis! zeide zij halfluid dankbaar, de hemel vergeve mij mijne hardvochtigheid — die arme Clementine heeft nooit de troost van zulk een te huis gekend; mijn eigen zorgen hadden mijn hart medelijdender moeten maken — nu wil ik probeeren mijn onrecht goed te maken met voor haar kind te zorgen.

Vorschend gleden hare blikken over de kleine ronde theetafel; — neen. Babette had niets vergeten. Zij had zelfs een stoel met een groot kussen bij de tafel gezet.

—Ik geloof waarlijk dat dat gekke schepsel blij is om dat kind, zeide juffrouw Hegel lachend tot zich zelve. Maar ik mocht toch ook wel een witte kraag omdoen, anders wordt dat kind nog maar bang voor mij, als 't me zoo heelemaal in 't zwart ziet.

Hierop deed zij haar besten kanten kraag om en bevestigde dien met eene groote gouden sierspeld, onderwijl zich voortdurend wijsmakend dat dit niet enkel en alleen gebeurde om zich zelve in het best mogelijkste licht te stellen tegenover haar nichtje. Op zeven minuten na was het zeven uur, toen zij haar nieuwen zijden schort ombond. Lang behoefde zij niet te wachten.

—Luister eens! was dat niet de huisdeur die openging? Juffrouw Hegel sprong opgewonden op en luisterde met ingehouden adem. In het volgende oogenblik ging de huisdeur open.

— Daar is uwe tante, kind, zeide Babette tot de kleine, warm ingehulde gestalte, terwijl zij zich bukte en van onder doeken en een manteltje een klein, elfjarig schepseltje met blonde haren, bleek en teer gezichtje, met uiterst kleine handjes die blauw van koude waren, deed te voorschijn komen. De groote, schuw blikkende oogen waren angstvol gevestigd op juffrouw Hegel.

Een oogenblik beschouwde deze, zonder een woord te spreken, haar kleine ouderlooze nicht, maar ook slechts een oogenblik streden wederstrevende gevoelens tegen elkander in haar hart, toen sloeg zij haar armen om de kleine, gebrekkige gestalte en kuste dat bleekte, koude gezichtje.

— Arm, arm kind, kom hier bij het vuur! En met zorg hief zij de kleine op om die in den armstoel te zetten, en toen schoof zij haar eigen voetbankje onder die kleine, koude voetjes.— Hoe heet ge kleine? vroeg juffrouw Hegel.

— De kleine richtte zich op in den stoel, schudde het kroezelige haar van haar voorhoofd weg en antwoordde met een helder stemmetje:

—Elisabeth Grammer, maar mijne arme moeder noemde mij altijd „Lilli", liet ze er zuchtend op volgen.

—Wat lijkt ze veel op haar moeder! bemerkte juffrouw Hegel.— Is het avondeten klaar, Babette? vroeg zij toen.

— Ja, juffrouw, antwoordde deze, terwijl zij steelsgewijze de kleine handjes en voetjes warm wreef.

logsschepen van sommige natiën vermijden met het oog daarop de haven.

Terwijl eenige leden als hun meening te kennen gaven, dat de Gouverneur bij de verzorging der onderwijsbelangen niet een onpartijdige houding aanneemt, maar het bijzonder onderwijs begunstigt, verklaarden anderen van oordeel te zijn, dat het bijzonder onderwijs nog steeds aan regeeringszorg tekortkomt, vergeleken bij het openbaar. Zij wenschten daarom nogmaals aan te dringen op verhooging van het subsidie voor bijzondere scholen. Terwijl ten behoeve van het openbaar onderwijs ± f 90 per kind en per jaar wordt uitgegeven, ontvangt het bijzonder niet meer dan f 9 per kind en per jaar uit de gouvernements kas. Deze leden oordeelden zulk een ongelijkheid tusschen openbaar en bijzonder onderwijs niet te verdedigen en verklaarden zich zeer teleurgesteld, dat tot dusverre geen doeltreffende maatregelen zijn genomen tot wegneming van dit verschil.

Weer andere leden bepaalden zich tot de opmerking, dat, blijkens het voorloopig verslag van den Kolonialen Raad over het voorstel tot wijziging van de verordening, regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao, bij de meerderheid van den Raad overwegende bedenkingen tegen de voorgenomen verhooging van het subsidie aan de bijzondere scholen bestonden. In de Memorie van Toelichting tot dit wetsontwerp deelt de Minister mede, dat, naar te verwachten is, als gevolg van bedoelde wijziging der verordening, bij Nota van Wijziging, een verhooging van verschillende posten zal worden voorgesteld tot een gezamelijk bedrag van f 14.410. Wordt hiertoe inderdaad door den Minister het voorstel gedaan, dan zouden deze leden daarbij gaarne worden ingelicht aangaande den verderen loop van de behandeling dezer aangelegenheid in den Kolonialen Raad.

In de Memorie van Antwoord betreffende de definitieve begrooting voor 1912 gaf de Minister, naar aanleiding van een in het Voorloopig Verslag gemaakte opmerking, toe, dat de advocaat-generaal, die sedert 1 Juli 1911 voor den verderen duur van het buitenlandsch verlof van den administrateur van financiën met de waarneming van diens functiën was belast, geen deskundige was op belastinggebied. Aangezien echter bedoeld verlof reeds in het volgende voorjaar zou eindigen, viel aan uitzending van een deskundige uit Nederland niet te denken en moest de Gouverneur zijn keuze wel vestigen op een der andere koloniale ambtenaren. Wanneer de met verlof zijnde titularis niet naar de kolonie mocht terugkeeren, zou, zoo besloot de Minister, zijn difinitieve vervanging door een Nederlandsch belastingambtenaar ernstige overweging verdienen.

Het had in hooge mate de aandacht getrokken, dat, in weerwil van deze woorden, evenbedoelde ambtenaar sedert dien definitief tot administrateur van financiën is benoemd, en niet minder, dat tot tijdelijk vervanger van den nieuwen administrateur, aan wien verlof tot herstel van gezondheid is verleend, is aangewezen de kantonrechter, gewezen koloniaal-ontvanger te Willemstad. Deze laatste aanwijziging had plaats met voorbijgang van anderen, die, naar men meende, in aanmerking verdienen te komen vóór den thans aangewezene, een geestverwant van den Gouverneur, evenals de administrateur, wiens vervanging het gold.

Beide aanstelling hebben nieuw voedsel gegeven aan de klacht over partijdigheid bij Curaçaosche benoemingen, die in de pers aldaar veelvuldig voorkomt. De leden, die er de aandacht op vestigden, wilden op andere feiten, die tot staving van die klacht plegen te worden aangevoerd, niet ingaan, van oordeel als zij waren, dat bij de beoordeeling van benoemingen in het algemeen groote voorzichtigheid is geboden. Maar ten aanzien van de beide bovengenoemde achtten zij genoegzaam vermoeden van partijdigheid aanwezig om ze bij deze gelegenheid ter sprake te brengen en den Minister om inlichtingen te verzoeken. Waarom, zoo vroegen zij, is voor de definitieve vervulling van het belangrijk ambt van administeur van financiën geen Nederlandsch belastingambtenaar uitgezonden en wat is 's Ministers meening over de bovenvermelde aanwijzing van een tijdelijk vervanger?

Ten aanzien van de kleine eilanden werd door eenige leden de algemeene opmerking gemaakt, dat aan de notulen van de raden van politie dier eilanden door de Regeering niet de aandacht schijnt te worden besteed, die zij verdienen. Tal van klachten en wenschen komen in die notulen voor, waaromtrent niet blijkt, dat de Regeering de gegrondheid er van heeft onderzocht. Men sprak den wensch uit, dat de Regeering aan die stukken steeds haar volle aandacht zou schenken.

Artikelen.

Art. 181. Bij vele leden was groote ontstemming en ergernis gewekt door 's Ministers mededeelingen in de Memorie van Toelichting omtrent de onzeewaardigheid voor reizen naar de Bovenwindsche eilanden van het schip *Prinses Juliana.* Terwijl dit schip geheel overeenkomstig de uit de kolonie ontvangen eischen en gegevens is gebouwd, blijkt thans, na een onderzoek door een commissie, bestaande uit officieren van Hr. Ms. *Utrecht* en na overleg met den Minister van Marine, dat het voor zijn bestemming niet bruikbaar is. Het zal dus voor den dienst in de kolonie Curaçao niet verder in de vaart worden gebracht, doch, zoo mogelijk, aan de kolonie Suriname worden overgebracht, voor den dienst der koloniale vaartuigen van die kolonie.

Men zou aangaande dit geval gaarne nadere inlichtingen ontvangen. Wie, zoo vroeg men, zijn de deskundigen geweest, die in de kolonie de eischen van het schip stelden en de gegevens daarvoor verschaften en onder wiens toezicht heeft de bouw in Nederland plaats gehad? Hoe moet het voorts worden verklaard, dat de deskundigen hier te lande niet tijdig op de onvoldoende zeewaardigheid van het te bouwen schip hebben gewezen? Ook zou men gaarne vernemen, hoeveel de Prinses Juliana in het geheel heeft gekost. Waar het hier geldt een geval van geldverspilling door zorgeloosheid, dat alom een bedroevenden indruk heeft gemaakt, verwachte men, dat de Minister aan de Kamer volledige inlichtingen niet zal onthouden.

In verband met de gebleken ongeschiktheid van de *Prinses Juliana* zal, naar de plannen der Regeering, voortaan de correspondentie tusschen Curaçao en de andere West-Indische eilanden plaats hebben door middel van zeilschepen. Eenige leden verklaarden het zeer te zullen betreuren, indien aan dit voornemen gevolg wordt gegeven. Zij oordeelden, dat het in den tegenwoordigen tijd niet aangaat zich met zulke verouderde vervoermiddelen te behelpen en wenschten er op aan te dringen, dat een nieuw stoomschip worde gebouwd, voldoende aan alle eischen, die met het oog op zijn bestemming daaraan moeten worden gesteld.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 4den December 1912.

VAN LENNEP.
BOGAARDT.
DE MEESTER.
SCHEURER.
VAN KARNEBEEK.

Ons Kuststation.

De slechte voortgang der werkzaamheden aan de verbreeding van onzen havenmond, waarmede nu eerst 14 dagen geleden begonnen is, maken velen bezorgd, of wij bij de opening van het Panama–kanaal wel op tijd klaar zullen zijn.

Gelukkig, dat ten minste ons kuststation voor de draadlooze telegraphie zijn tijd vèr vooruit is en wij reeds naar alle windstreken steeds in wijder kring den naam van Curaçao als wereldhaven in trillende ethergolven heensprankelt. Steeds neemt het aantal verbindingen toe. Steeds meer stoomschepen zoeken aansluiting met ons station. Steeds verder reikt de kring, die onze draadlooze met zijn seiner en ontvanger bestrijkt.

Herhaaldelijk kwamen ons feiten ter oore, waaruit blijkt dat ons kuststation zijn eigen record verbetert. Zoo werd juist 8 dagen geleden in den vroegen morgen van den 21sten December in Noordelijke richting over Porto-Rico heen een afstand behaald van 1260 mijlen of 2335,5 KM tot in den omtrek van de Bermuda-eilanden.

Nog sterker stuk werd deze week geleverd, toen op Kerstmorgen het personeel van ons kuststation in verbinding kwam met het *SS. Oranje Nassau* van de K. W I. M., liggende voor Suriname. Vooral dit laatste is van groot belang, omdat de verbinding met Suriname in rechte lijn voor een groot gedeelte niet anders dan over de berghachtige kuststrook van Venezuela kan plaats vinden. Ook voor het Marconi-apparaat van de *Oranje-Nassau* is het bereiken van zulk een afstand een prachtige reclame.

Als men weet, dat de toestellen van ons station zijn gecontracteerd voor een afstand van 500 mijlen, dan blijkt des te klaarder, dat zij glansrijk aan de gestelde eischen voldoen.

Het gewone publiek interesseert zich maar weinig voor die hemelhooge, ijzeren torens, waaraan de antennes zijn opgehangen en het werk, dat binnen het Riffort door het personeel onzer draadlooze verricht wordt. Doch dat werk mag gekend en gezien worden. Onze stoomsbootmaatschappijen en de scheepskapiteins en de vaklui kennen het werk zoo veel te beter en waardeeren het ten volle. Het is geen zeldzaamheid, dat de booten der „*Red D*" *line* soms reeds 8 dagen voor hun aankomst op Curaçao in draadlooze verbinding staan met de agenten alhier. Geen der marconisten der stoombooten, die onze haven aandoen, verzuimt dan ook een enkele maal een bezoek te brengen aan ons seinstation, waarmede zij reeds dagen te voren in gesprek waren.

Ook het personeel, aan ons kuststation verbonden, verdient alle lof. Immers zonder de grootste activiteit en een strenge plichtsbetrachting, het stipte bezetten der wachten zou het onmogelijk zijn, op den duur den goeden naam van ons station hoog te houden.

De lokalen, waar de verschillende apparaten zijn opgesteld, mogen gezien worden. Keurig en net onderhouden ziet alles er uit. Wie den verwoestenden invloed van onzen ziltigen kalkbodem kent, kan begrijpen wat er voortdurend een waakzaam en rusteloos toezicht vereischt wordt, wat er gepoetst en gewreven moet worden, om die talooze draden en kostbare toestellen van roest en oxidatie, van verwering en bederf vrij te houden. Tal van praktische verbeteringen zijn reeds aangebracht.

Ons eeresaluut aan dat kundig en werkzaam personeel!

DE WEELDE,

die in Amerika door de ontzettende ophoopingen van kapitaal in enkele handen ontstaat, begint steeds bedenkelijker verhoudingen aan te nemen.

Te New-Port, de deftige badplaats, waar de millionnairs en milliardairs te zamen komen, zijn dezen zomer weer feestelijkheden gegeven, waarbij op schandelijke wijze groote hoeveelheden geld zijn verkwist.

Zoo organiseerde mevrouw Van der Bilt een partijtje, dat haar op één avond 200.000 dollar, een half millioen gulden kostte, een kapitaal, waarvan de rente alleen zeer veel ellende zou kunnen lenigen.

Een katholiek priester, Mgr. Bole, heeft den moed gehad, in dezen kring een voordracht te houden, waarin hij de verkwistende levenswijze dezer heeren en dames in het licht der eeuwige waarheid zette.

De meest beteekenende menschen, zeide hij, zijn altijd zij geweest, die aan stoffelijke genietingen weinig waarde hechtten en ware grootheid is steeds met bescheidenheid gepaard gegaan. Menschen van werkelijken adel en inzicht zijn eenvoudig en tevreden; waarom dan leeft gij, zoo vroeg hij zijn hoorders, in zoo grooten pronk en praal?

Waarom begaat gij zulke buitensporigheden en tracht gij met alle middelen aan de wereld te toonen, dat gij niet tot de werkelijke elite behoort, dat u het ware begrip van een verstandig leven ontbreekt?"

Het is — zoo zeide de priester, die zijn menschen en hun phrasen kende — ook niet republikeinsch, om zich met bedienden te omringen.

Ook is het geluk niet in die overmatige weelde te vinden; men is nergens zóó moe als in de wereld, waar men zich verveelt. Maar men is te zwak van wil om zich aan dat leven te onttrekken.

Het is wel merkwaardig, dat het aldus gekapittelde auditorium deze strafpredikatie rustig heeft aangehoord.

Maar hun leven gebeterd hebben zij niet.

In dat zelfde New-Port is beproefd een rijken kleinen jongen, drie jaar oud, erfgenaam van 100 millioen dollar te ontvoeren, om een hoog losgeld te kunnen bedingen.

De arme rijke jongen is weggebracht en rijdt nu uit in een kinderwagen met tralies ervoor en bewaakt door detectives.

* * *

BIJ DE FRANSCHE JONGE DAMES

heeft een medewerkster van de *Revue française politique et literaire* een onderzoek ingesteld naar de gedachten die zij hebben over het huwelijk en het ideaal dat zij zich vormen van hun aanstaanden man.

„Wat mij als het meest kenmerkend is opgevallen in deze raadpleging, zegt Mevrouw Régnier, is de eenparigheid van gedachten op eenige hoofdzakelijke punten. Ik zie er in een teeken des tijds, een der kenmerken van de ontwaking der Fransche ziel welke wij sinds enkele jaren met vreugde en met verademing kunnen constateeren.

Zooals de jongelingen, zijn ook de jonge meisjes de droomerijen, de egoïstische genietingen beu geworden, al deze dwaasheden die men noemde „het recht op het leven" en „het recht op geluk". Zij pauien zich niet meer met woorden en zoeken het geluk waar het ligt, d.w.z. in het vervullen van hunnen plicht.

Alle briefwisselaarsters willen een Christen echtgenoot. Zij willen een man huwen, met echte en diepe godsdienstovertuiging, een man die ook practisch Katholiek is en waarvan al de daden innig overeenstemmen met zijn geloof.

Zij vinden, dat de heeren er ook aan mogen denken, het bestaan ernstig op te nemen. Het is zeer logisch. Deze Christen meisjes zijn „positieve" meisjes die niet willen gefopt worden.

Mevrouw Régnier zet de trouwlustigen aan, ze niet te houden voor „kwezels" en wel in aanmerking te nemen dat in de nieuwe maatschappij die in wording is, de gedachtentoestand van deze Fransche meisjes zal overwinnen.

De briefwisselaarsters willen ook bijna eenparig een man die hun meerdere is. Het is na den godsdienst, het punt waar ze het meest nadruk op leggen. „Er is er eene, die vraagt wel een verstandigen man, maar niet al te verstandig, om alzoo zijn vrouw niet te verpletteren." Maar al de anderen willen in hun man een leidsman vinden, in wien zij kunnen vertrouwen en waarop zijn hun zwak bestaan van vrouw kunnen steunen. Hun gemeenschappelijke gedachte kan als volgt worden uitgedrukt:

„Ik wil een verstandigen man; want indien ik erken dat de vrouw gehoorzaamheid verschuldigd is aan haren man, het moet toch zijn dat het gezag van den man zich opdringe door eene wezenlijke superioriteit of meerderwaardigheid."

De ondervraagde jonge dames beginnen ook een afkeer te krijgen van de overtollige „luxe" die zooveel haardsteden bederft. De rijkdommen geven niet de ware vreugden; deze Fransche meisjes zoeken andere bronnen van geluk.

Zij willen welopgevoede mannen, met open en hoffelijk karakter. Zij willen geene luiaards of geene „gedesequilibreerden". Zij wenschen te trouwen niet om naar het theater te gaan aan den arm van een „charmanten" man, maar om te heerschen aan den haard, om schoone kinderen op te voeden en om de heilige plichten van echtgenooten en moeders te vervullen.

Er zijn dus nog werkelijke vrouwen in Frankrijk: welnu, dan is het land ook nog niet verloren.

— Dan moet ik eerst mijne handjes wasschen en mijn voorschootje omdoen, om mijn nieuw kleed te sparen zeide het kind.

Juffrouw Hegel schoot onwillekeurig in een lach, en Babette bromde zoo iets van: God behoede dat kleine kind!

—Bevalt je dat kamertje, Lilli? vroeg tante toen deze haar in het vertrekje bracht dat voor haar in orde was gebracht.

— O, ja! riep de kleine, terwijl kinderlijke vreugde haar gezichtje deed stralen, — en de mooie spiegel met dat mooie lint! — en die heerlijke rozen! dat waren mama's lievelingsrozen.

De oude juffrouw kende zich zelve bijna niet terug in deze blijde aandoeningen, die haar eenzaam hart overstelpten, als zij die kleine elfjarige gestalte beschouwde die, met eene den vrouwen aangeborene voorzichtigheid, eerst een wit schortje uit het koffer nam, dan haar lang, zijdeachtig haar gladkamde en einde lijk, na eenige vergeefsche pogingen beleefd vroeg: Tante, wil u zoo goed zijn om mijn schortje vast te binden?

Aan de koekjes door Babette gebakken deed de kleine alle eer, terwijl juffrouw Hegel zoo geheel en al er in opging hare kleine gast heimelijk gade te slaan, dat zij niet merkte wat zij at.

Eerst als tante nauwkeurig was ingelicht aangaande ooms tuin, ooms lieve poesje, en de twee witte duiven en de huishoudster, wier moeder o zoo sappige, roodkleurige appels verkocht, hield de kleine Lilli op met haar kinderlijk gebabbel. Zij had schik gehad in de twee kanarievogeltjes die op tante's naaitafeltje stonden, zij had den grooten bontgevlekken kater gestreeld en geliefkoosd, en nu legde zij moede het smalle hoofdje tegen de achterleuning van den stoel, en de zachte wimpers vielen neer over de groote, glanzende oogen.

— Je bent moe, lief kind, zeide juffrouw Hegel op medelijden, zachten toon.

— Ja, tante, antwoordde Lilli, zij liet den grooten kater van haar schoot en volgde tante naar haar slaapkamer.

— Goeden nacht, riep ze vriendelijk toen zij voorbij de keukendeur ging, — ik ben moe en ga slapen.

— Goeden nacht, Lilli, — goeden nacht lief kind! riep Babette van uit de keuken en kwam de kleine nakijken zoolang als zij ze zien kon.

Het was voor de oude juffrouw iets geheel ongewoons een kind bij het uitkleeden te helpen, eene kleine, lieve gestalte naast zich te zien nederknielen en van kinderlippen een avondgebed te hooren. Het was nieuw en ongewoon, maar aangenaam voelde zij zich bewogen. De lang onderdrukte en diep verborgen aandoeningen eener hartelijke liefde, die in het binnenste van ieder mensch sluimeren, doortrilden haar hart, deden warm de borst kloppen van de eenzame oude dame.

Toen de kleine Lilli in haar sneeuw wit bedje lag, stak zij haar goudlokkig kopje door het breedgeplooide gordijn en vroeg:

—Is het morgen geen Kerstmis, tante?

— Ja Lilli, — waarom vraag je dat?

— Omdat het dan mijn verjaardag is, morgen word ik elf jaar! Ik weet het heel zeker, mama zeide altijd dat ik haar mooiste kerstgeschenk was.

— En nu ben je mijn mooiste kerstgeschenk, kwam het als antwoord uit het diepste van haar hart ontwillekeurig over juffrouw Hegels lippen.

— Goeden nacht, mijn kind.

— Een lief kind, Babette, zeide zij toen zij binnen kwam.

— Lief! — herhaalde deze opgewekt, in mijn leven heb ik nog niet zoo'n bekoorlijk schepseltje gezien.

— Dat is wel wat gauw gesproken — liet juffrouw Hegel er op volgen.

— O, neen, zeide Babette, dat ziet iedereen; dat ziet men aan het gezichtje, aan het heele kind. Een zoo bekoorlijk schepseltje vindt men zoo gauw niet weer.

— Nu, ik denk, Babette, dat ze ons ten minste een groote gezelligheid in huis brengt. Ik ben haar naaste bloedverwant en mag dat kind niet aan vreemden overlaten.

— O juffrouw Hegel!

— Ja, ik wil Lilli bij mij houden.

— Dat is heerlijk! riep Babette met van vreugde stralende oogen.

— ... En haar goed en christelijk opvoeden. Ze zal ons misschien veel moeite en arbeid kosten, maar ik denk toch dat het een goed, gehoorzaam kind is...

— Daar kunt ge u op verlaten, viel Babette toestemmend in. — Men behoeft slechts te hooren hoe lief ze vroeg: maar tante, neemt u dan niets van die lekkere koekjes?

— Morgen wordt ze elf jaar.

— Morgen — op Kerstdag? wat een heerlijk kerstgeschenk! Ja, waarlijk, juffrouw, de hemel heeft u die kleine als een troost en een zegen gegeven, als het beste kerstgeschenk dat te geven is. — En die goedhartige Babette veegde een traan van ontroering uit haar oogen. En in den langen donkeren nacht klonken deze woorden voortdurend in de ooren van de oude juffrouw Hegel.

Tweemaal stond zij op en sloop voorzichtig in de slaapkamer van de kleine Lilli en luisterde aan het blanke bedgordijn, om de rustige, gelijkmatige ademhalingen van het kind te hooren. En toen zij zag dat haar klein, blank armpje bloot op het dek lag, schoof zij behoedzaam, om de kleine niet wakker te doen worden, het dek weder daaroverheen, opdat de koele nachtlucht het lieve kind niet schaden zou.

Eindelijk dan had de offervaardige, onbaatzuchtige liefde van juffrouw Hegel bevrediging gevonden, en ongehinderd uitte die zich in het gelukkig maken van hare omgeving.

Toen den volgenden morgen de kerstklokken vroolijk rondgalmden, zeide de oude dame, die nu geen verlatenheid meer voelde, met dankbaar opgewekt hart:

— Dat zal een Kerstfeest voor mij zijn, zoo blij en gelukkig als ik er nog geen beleefd heb. Ik dank u, o hemel, voor dat heerlijk kerstgeschenk, dat gij mij vandaag hebt thuis gezonden!

Berichten uit de Kolonie.

De Stoomzandzuiger.

Ter bevestiging van ons bericht der vorige week deelt de C. C. thans mede: Het Bestuur ontving bericht, dat de zandzuiger op 3 dezer uit Holland is vertrokken. De zuiger wordt gesleept door de zeesleepboot *Donau*, (machinale capaciteit 600 P. K.) kapitein W. Weltevreden. Daar de snelheid van de sleep ongeveer 5 mijl per uur zal bedragen, is voor den overtocht te rekenen 1½ à 2 maanden.

Curaçao vooruit.

Onder bovenstaanden titel geeft *Het Nederlandsche Zeewezen* en ook *Neerlandia* het volgend artikel, opgeluisterd door een mooie foto van de werf van de *Curaçaosche Handels-Maatschappij*, met de 4 in aanbouw zijnde barken:

„Dat in Curaçao de zeilvaart nog een belangrijk deel van het havenverkeer uitmaakt, is wel algemeen bekend. Elke afbeelding van de haven laat een bosch van masten zien, behoorende aan de talrijke, sierlijke schoeners, welke, onder Nederlandsche, Engelsche, Venezolaansche, Columbiaansche en andere vlaggen, koopwaren uit de Zuid-Amerikaansche havens en van de verschillende eilanden der Antillen aanvoeren.

Minder bekend is het wellicht, dat te Curaçao ook schoeners worden aangebouwd, en dat de daar aangebouwde schoeners zich in een goede reputatie mogen verheugen. Onze afbeelding geeft daarvan wel het beste bewijs, al is het ook voor Curaçao een zeldzaam gezicht, dat vier schoeners tegelijkertijd op stapel staan. De Curaçaosche Handels-Maatschappij, welke deze schoeners voor particuliere rekening aanbouwt, geeft daarmede een goed bewijs van haar productievermogen, en het is te hopen dat het gezicht van een zoo groot aantal schoeners tegelijk in aanbouw, ook voor Curaçao niet langer een zeldzaamheid zal blijven."

Automobielen.

Volgens publicatie van den Heer Procureur-Generaal moeten de auto's vóór en achter voorzien worden van een *zwarte* nummerplaat met *witte* letters van 13 cM. hoog en 5 cM. breed. Voor verdere bijzonderheden verwijzen wij de belanghebbenden naar genoemde publicatie onder de advertentie.

De Oorlogsschepen.

Maandagavond vereenigden zich aan een diner ten Gouvernementshuize de Commandant en Officieren van het Duitsche oorlogsschip *Victoria Louise* en van Hr. Ms. *Zeeland*. Enkele hoogere ambtenaren waren mede uitgenoodigd.

Geen sterke drank in de cantines.

De minister van Oorlog heeft bepaald, dat in de soldaten-cantines geen sterke drank meer mag worden verkocht, zegt de „Z. C."

In de cantines der onderofficieren mag de verkoop dier dranken nog plaats hebben onder beperkende bepalingen.

Een Tweedekker-vlucht op Curaçao.

El Imparcial brengt het sensationeel bericht, dat er ditmaal veel kans bestaat voor een opstijging van zulk een vliegtuig op ons eiland.

Sinds het begin dezer week vertoeven hier de heer Fausto Rodriguez vertegenwoordiger van de *Boland Aeroplane and Motor Co.* en de Heer Frank Boland, vliegenier en uitvinder van dit toestel, die er in Carácas, Maracaibo en andere plaatsen van Venezuela prachtige vluchten mede gedaan heeft. De bewuste vliegmachine is een tweedekker-Boland, type *zonder* staart. De motor heeft 8 cilinders en ontwikkelt 60 à 70 P.K.

De onderhandelingen zijn in vollen gang en de eigenaars zijn genegen zich voor dezen keer met een veel geringer bedrag tevreden te stellen dan gewoonlijk. *El Imparcial* herinnert hier tegen ter snede aan ons *Curaçao vooruit!* Wij hopen ook van dezen vooruitgang spoedig getuige te mogen zijn.

Het plan bestond, dat de vlucht op a.s. Zondag plaats zou vinden.

Nader bericht *El Imparcial* in zijn nummer van gisteren avond, dat zich nu een propaganda-Commissie vereenigd heeft, om een fonds bijeen te brengen, ten einde den Heer Fr. Boland in de gelegenheid te stellen hier eenige opstijgingen te doen, welke dan zoo mogelijk in de 2e helft van Januari zullen plaats vinden. De Commissie bestaat uit de heeren:

H. P. de Vries,	President.
E. H. L. Maduro,	Vice-President.
E. M. Penso,	Penningmeester.
M. A. Villaroel,	Secretaris.

en de Leden:

Carlos Fensohn, C. N. Winkel, G. del Gallego, Manrique Capriles, C. B. de Gorter, Herman Leyba, Arturo Myerston, Julius L. Penha Jr.

Hr. Ms. Zeeland.

Maandagmiddag is de *Zeeland* van zijn reis naar Suriname en Martinique in onze haven teruggekeerd.

Beneficencia Syria.

Als aanvulling van ons bericht *Weldadigheid* in ons vorig nummer deelt *De Vrijmoedige* nog het volgende mede:

Alleszins lof- en prijzenswaardig is voorzeker de menschlievende handeling van de onlangs hier in het leven geroepen *Société de Bienfaisance Syrienne* te noemen, die dezer dagen een bedrag van f 800.— heeft uitgedeeld, vooral onder de huiszittende armen van ons eiland, onder hen dus, die de meeste aanspraak op bijstand hebben. De giften werden op kiesche wijze gezonden nl. in gesloten enveloppes en vergezeld van een kaartje met een nieuwjaarswensch.

Door den hartelijken dank der bedachten te brengen aan voornoemde Vereeniging zijn wij ongetwijfeld hun tolk.

Danspartijen.

Van verschillende zijden kwamen ons klachten ter oore over de danspartijen, die vooral in de achterbuurten aan de Overzijde gedurende de Kerstdagen gehouden zijn. Wij kunnen onmogelijk gelooven, dat het Hoofd der politie zijn toestemming kan gegeven hebben tot zulke grofobsceene bachanaliën, zooals het straatpubliek zich dit jaar onder den titel van *gemaskerd bal* veroorloofd heeft. Wel bevreemdt het ons, dat de politie-agenten, wien zulke uitspattingen onmogelijk kunnen ontgaan zijn, niet terstond er paal en perk aan gesteld hebben.

De droogte in West-Indie.

Namens het comité tot leniging van den nood in West-Indië meldt men, dat de geheele opbrengst van de inzameling gehouden ten bate van de nood-lijdenden op de eilanden Bonaire, Aruba, en Curaçao bedraagt f33.220.81½ Hiervan bracht de verkoop der heide-ruikertjes op Koningin's verjaardag na aftrek van de onkosten op f 17.068.46, waarvan f 8.819.13 door de afdeelingen van de Padvindersbond en f 8249.33 door de afd. van de Padvinder-organ. en de meisjesgezellen werd bijeengebracht.

Voegt men hierbij de reeds voor den aanvang der inzameling door H. M. de Koningin onmiddellijk naar Curaçao gezonden gift van f 1000— dan is er in het geheel voor de noodlijdenden bijeengebracht de som van f 34220.81½.

Van deze som werden de bijdragen van de Directie der Kon. West-Indische Mail (f 1000) en van de Handels maatschappij Curaçao (500) dadelijk naar Curaçao verzonden, terwijl verder door welwillende bemiddeling van het Departement van Koloniën reeds een bedrag van f 23400.— langs telegrafischen weg aan den Gouverneur van Curaçao werd toegezonden. Met de verdeeling dezer gelden is onmiddellijk een begin gemaakt.

De overbl. gelden zullen zoo spoedig mogelijk per wissel naar Curaçao worden overgemaakt.

De rekening en verantwoording van de ingekomen gelden vindt men in „Neerlandia" en in het „Koloniaal Weekblad." Ook de van de commissie, welke in overleg met den Gouverneur in de Kolonie voor de doelmatige verdeeling der gelden zal zorg dragen, ontvangen opgaven omtrent de wijze waarop de gelden worden besteed, zal men in bovengenoemde bladen vinden.

Het comité brengt zijn hartelijken dank aan de vele milde gevers, die zooveel hebben bijgedragen tot het lenigen van den door onze stamgenooten geleden nood.

Leger.

De officier van gezondheid 2e kl. O.-I. leger J. H. M. Ellis, die wegens ziekte van zijn detacheering bij de landmacht in West-Indië (Curaçao) is ontheven, wordt 10 Dec. à la suite geplaatst bij de koloniale reserve aan de Hembrug.

Veiligheid op zee.

De „Austro-Americana," die tusschen Triëst en New-York vaart, heeft om de veiligheid harer passagiers te verhoogen, twee van haar schepen tegelijk de reis laten ondernemen. Die schepen moeten in zicht van elkaar blijven, om elkaar in geval van nood te helpen. Voldoet deze proef en ze is niet te duur, dan wil de maatschappij zoo'n vaart met twee schepen tegelijk voor goed invoeren. Daar het varen in de Middellandsche zee zeer gezocht is en de booten op dit gedeelte altijd vol zijn, zoo gelooft de maatschappij, dat de onkosten niet groot zullen zijn.

Het is het éénig afdoend middel voor de veiligheid.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen eenige reclame-artikelen van de firma Ellis & Ca nia, eenige importeur van de ontbijtkoek van de fabriek *de Hoop* van de firma van de Ven-Hendricks te Vlijmen, Holland.

Eveneens ontvingen wij een nieuwe tijdtafel van de H. A. L., Harrison Line, en Leyland Line; en een van de K. W. I. M. voor de eerste helft van 1913 Twee nieuwe booten zijn daarin reeds in de vaart opgenomen, *Graaf Jan van Nassau* en *Graaf Lodewijk van Nassau*.

Officieele Berichten.

De schoolcommissie op Saba is gemachtigd om Mej. Olive Ethel Johnson tijdelijk als kweekelinge bij het openbaar onderwijs aldaar toe te laten.

Aan den assistent-torenwachter op Klein-Curaçao, J. L Jacobs is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 27 December 1912.

AARDNOTEN (Pindas) per KG		0.22
ZOUT per vat van 180 K.G.........	f	0.80
DIVIDIVI per K,G.........................	„	0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDEN per K.G.........................	„	0.60
GEITENVELLEN per K.G...........	„	1.15
WOL per K.G.............................	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk.........	„	0.50
BEENDEREN per K.G..................	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.............	„	0.05

STROOHOEDEN (hipijapa):

Kwaliteit	No,	1	...........per dozijn		„	4.62½
„	„	1 (gebleekt)	„	„	„	4.75
„	„	2	„	„	„	5.50
„	„	3	„	„	„	—
„	„	3	„	„	„	—
„	„	4	„	„	„	7.—
„	„	5	„	„ OLA	„	—
„	„	6	„	„	„	10—
„	„	7	„	„	„	9—
„	„	8	„	„ OLA	„	12—
„	„	9	„	„	„	12.50
„	„	10	„	„ OLA	„	13,50
„	„	11	„	„	„	15.
„	„	12	„	„ OLA	„	15
„	„	13	„	„	„	
„	„	14	„	„ OLA	„	
„	„	15	„	„	„	18

Strooboeden (latal) Kwaliteit XX per dozijn f

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand November.

Kantoren		Ingebracht
Willemstad		f 5.574.74
2e district		43.
3e „		5.
4e „		
5e „		29.25
Oranjestad	Aruba:	149 50
3e district		
Kralendijk	Bonaire:	320.54
Rincon		3.
Philipsburg, St. Mart.		1.428.52
Oranjestad, St. Eust.		65.
Bottom, Saba		51.
Windwardside		54.
	Samen:	f 7.723.35
	Terugbetaald:	f 10.733.77

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

39 ratten

63 muizen.

Muziekuitvoering.

te geven door de Militaire Kapel Zondagavond om 7.30 OVERZIJDE.

PROGRAMMA.

1 Marca Legeria	Marsch	C Latann
2 Realite	Ouverture	Badart
3 Tesoro mio	Valse	Becucci
4 Fantaisie sur	Guillaume Tell	Rossini
5 Curaçao	Marsch	J G Palm
6 Fantaisie sur La Fille du Regiment		Donizetti
7 La Voyante	Schottisch	J Bouchel
8 Le Cocoyer		G Borel

Hamburger Marktberichten.

De firma Senior & Muller, W. Deitelzweig Suc. te Hamburg noteerde 30 November als volgt onze exportartikelen:

Aloe. In de laatste dagen neigden de prijzen beslist omlaag, zoodat wij onmogelijk den prijs van 92.50 Mark van ons vorig bericht konden handhaven. Voor het oogenblik heeft er geen verkoop plaats, omdat de verkoopers bij hun eisch blijven van 95 M. zooals tevoren, en de koopers niet meer dan 85 M. per 100 K.G. willen geven.

Misschien valt deze tegenwoordige slapte te verklaren door het seizoen, waarin wij zijn, en waarin de koopers gewoonlijk weinig neiging toonen tot groote kooplust. Daar volgens de laatste berichten de aloëoogst van Aruba en Curaçao opmerkelijk klein is geweest, gelooven wij het wel mogelijk, dat in het voorjaar de prijs opnieuw zal stijgen, mits er dan tevens geregelde aanvraag zal zijn. In ieder geval zal men steeds in het oog moeten houden, dat de aloë van de Kaap ten allen tijde een machtige en scherpe concurrent zal blijven waarop wij steeds van den beginne af gewezen hebben.

Caret. De markt blijft vast. Alle zendingen werden vlug verkocht; voor de gewone soorten van Venezuela noteeren wij 26 tot 35 Mark per ½ K.G.

Geitenvellen. De markt blijft voortdurend stijgen en wij gelooven, dat die neiging niet van voorbijgaanden aard is. Wij noteeren voor heden voor:

Goede en zware vellen van Rio Hacha en Curaçao 2.10 tot 2.15 M. per K.G.; voor id. kleine en lichte 2 à 2.10 M. per K.G.; voor id. drooge en goede van Sabanilla 2.40 à 2.60 M per K.G.

Dividivi. De zendingen in deze maand November ontvangen, waren uiterst gering en bedroegen niet meer dan ± 50 ton, de geringste hoeveelheid, die ooit in een maand in Hamburg binnenkwam. Ofschoon de koopers zich voor het meerendeel in den herfst reeds van den noodigen voorraad voor den winter voorzien hebben,—om welke reden gewoonlijk in de maand November de verkoop zeer gering is,—zijn de prijzen toch ietwat verbeterd, dank zij den zachten winter, waar door het mogelijk is nog ladingen naar het binnenland te verschepen, alsook ten gevolge van de internationale verhoudingen in deze maand. Daaraan is het eveneens te danken, dat de bestaande opgehoopte voorraad kon verminderd worden, zoodat, wanneer spoedig de oorlog een einde neemt en de jaarlijksche rekeningen vereffend zijn, wij weer vol hoop het voorjaar kunnen tegemoet gaan, vertrouwend, dat deze ons betere prijzen zal brengen.

Wij noteeren voor heden voor dividivi:

van Curaçao en Bonaire	8¼—9¼ M.
id. id. eerste kwaliteit	9½—10 „
Sabanilla ordinaire kw.	7½—8 „
id. 1ste kw.	8¼—8¾ „
Coro	8—8¾ „
Puerto Cabello	7¾—8 „
Maracaibo per zeilschip	7¾—8 „
id per stoomschip	8¼—8¾ „
Rio Hacha per zlsch.	7¼—7¾ „
id per SS. (ordinaire)	7½—8 „
id per SS. (1ste kw.)	8¼—8¾ „

Oud Koper. De markt toont veel fluctuatie. Wij noteeren voor heden 90 M. voor geel en 130 M. voor rood koper.

KABELNIEUWS.

De oorlog in den Balkan.

Terwijl de wapenstilstand van de Balkanstaten met Turkije tijdelijk voor de eersten eenige verademing geeft, zet Griekenland den strijd rusteloos en met succès voort.

In tegenspraak met de leugenachtige berichten uit Constantinopel blijkt dat in den zeeslag bij het eiland Lemnos, de Turksche schepen de wijk moesten nemen. Men beweert zelfs dat de Turksche admiraal daarbij gesneuveld is.

Door de Grieken werden twee steden bezet. Bij Javina duurt de strijd tusschen deze twee partijen heftig voort. Uit weerwraak hebben de Mahomedanen 30 grieksche dorpen tusschen Badena en Saloniki verwoest.

—De Bulgaren toonen weinig vertrouwen in de vredesonderhandelingen, die den 21n dezer hervat werden. De Turksche gedelegeerden vragen telkens om nieuwe instructies en men leidt daar uit af, dat zij de onderhandelingen zoeken te rekken, om op verhaal te komen en het leger te reorganiseeren. De Bulgaarsche pers eischt, dat de verbonden Balkanstaten Turkije moeten dwingen, of wel om terstond vrede te sluiten, of den strijd opnieuw te beginnen.

Intusschen is te Londen den 16n dezer de Conferentie der gedelegeerden der Balkanstaten geopend.

Ook de 6 groote mogendheden houden te Londen conferentie aangaande Turkije in Europa. „Geen der heeren toont zich toegevend of toeschietelijk. Reeds drie zittingen bleven zonder resultaat. Er werd zelfs gedreigd de onderhandelingen te verbreken. Later kwam men althans hierin tot overeenstemming, dat de autonomie van Albanië in beginsel is aangenomen, niet als geheel onafhankelijk doch onder suvereiniteit van Turkije. Voor Servië is daarbij voor haar handelsbelangen een zeehaven aan de Adriatische zee bedongen.

Oostenrijk toont zich bijzonder oorlogzuchtig en laat zijn tanden zien. De stoomvaart tusschen Triëst en Venetie is gestaakt, om de schepen te gebruiken voor troepenvervoer. Verscheidene legercorpsen zijn gemobiliseerd. Groote troepenafdeelingen komen elken dag te Dalmatie aan.

In den oorlog tegen de Turken hebben de Serviers tot nu toe reeds 300 kanonnen, 20 duizend geweren, 400 millioen patronen enz. bemachtigd. Op die wijze wordt het voor den Turk onmogelijk den strijd voort te zetten.

Frankrijk. Leon Bourgeois heeft geweigerd de candidatuur voor 't Presidentschap der Republiek te aanvaarden. Zij is door de groepen der uiterste linkerzijde aan den Senator Ribot aangeboden.

SURINAME.

Curaçao-avond.

Voor plm. een 80-tal belangstellenden hadden Donderdagavond 5 Dec. de aangekondigde lezingen van de hh. E. B. J. Luitink en R. D. Simons plaats.

Zijne Excellentie en Gade vereerden de lezers met hare tegenwoordigheid. In een kort openingswoord wees

de heer Luitink op het doel van den avond, nl. om ook van hieruit iets bij te dragen tot leniging van de armoede, die op de Ned. Antillen momenteel wordt geleden.

Als eerste spreker trad op de heer Simons met: „Iets over Fr. van Eeden."

Van deze lezing kunnen wij niet anders getuigen, dan dat ze getuigt voor groote liefde voor den schrijver, daar de lezing in vloeienden stijl een degelijke studie van zijn tijd en werken gaf.

De renaissance, 1880, de trite van „jongeren" kwam ten tooneele, 't worstelen en overwinnen van die jongeren werd herdacht.

Verder haalde spreker vele dichtregelen uit zijne verzen aan. Uit 't aangehaalde willen wij slechts citeeren: „Ellen", en „Voor de liefste". De persoonlijkheid van van Eeden door kleine staatjes uit diens leven werden getypeerd en dit alles gedragen op de rythme van mooi Nederlandsch, vormde de lezing tot een welgeslaagd geheel.

Nadat hij ¾ uur zijne toehoorders aangenaam had bezig gehouden, stond de heer S. zijne plaats af aan den heer Luitink, die zijne toehoorders boeide met zijne lezing over: „Voor 100 jaar" en den Napoleontischen tijd besprak tot 't jaar 1815.

Wie den heer Luitink meer gehoord heeft als „lecteur", weet, dat commentaar hier ter plaatse volkomen overbodig is, dat deze spreker zijne taal volkomen machtig, 't bloemrijke weet te paren aan het degelijke en aangenaam sprekende een degelijk stuk ten gehoore brengt.

Jammer, dat de opkomst niet talrijker was!

(*De Surinamer*)

De Marine uitvoering.

Voor een goed bezette zaal had Maandagavond 2 Dec. ll. in Thalia de uitvoering plaats van de: „Muziek-, Tooneel- en Gymnastiek Vereeniging" a/b. Hr. Ms. „Zeeland".

De Gouverneur en familie, benevens andere autoriteiten vereerden de uitvoering met hunne tegenwoordigheid.

Het program bevatte een 14-tal nummers, waaronder een 4-tal gymnastiek-nummers, waarvan de oefeningen aan den rekstok prima waren en onberispelijk werden uitgevoerd.

De oefeningen aan de brug worden evenaard door die van Thesos.

Typisch leuk was No. 11 „Ketelmuziek". Wij zouden haast vragen: was dit nummer soms eene parodie op.... politie?

Eveneens verdient het talent, wat fluiten betreft van den heer A. van Cleeff een woord van lof.

Over het algemeen is de avond goed ingeslagen en wij durven met een gerust hart zeggen, dat jl. Maandagavond een goedgeslaagde was.

De Gouverneur woonde de uitvoering niet tot het einde bij, hoogstwaarschijnlijk met het oog op het late uur.

(*De Surinamer*)

Uit de naburige Republieken.

VENEZUELA.

Bij den uitgever T. FISHER UNWIN te Londen is onlangs verschenen een belangrijk werk over: VENEZUELA van de hand van den Heer LEONARD V. DALTON. Over den inhoud het volgende:

Eene algemeene beschrijving van de natuurlijke gesteldheid des lands, van de geologische geschiedenis en den aard des bodems en van planten en dieren gaat vooraf. Daarop volgt de geschiedenis der bevolking, de beschrijving der inboorlingen, eene beschouwing van de onderscheidene staten van desen bondsstaat met hun bevolking, voortbrengselen en geographische bijzonderheden, en eindelijk eene beschouwing over de toekomst van Venezuela met het oog op de graving van het Panamakanaal.

Generaal Castro.

Wij lezen in een telegram voorkomend in de Port-of-Spain Gazette van 12 dezer, dat naar de *Temps* meldt, de gewesen president Castro te Parijs aangekomen is en dat hij aldaar bezig is een revolutie tegen de regeering van Venezuela op touw te zetten.

(*C. C.*)

Een nieuwe stoomvaartverbinding tusschen Havre en Mexico.

De „Compagnie Générale Transatlantique" heeft, volgens de „Revue Maritime", een nieuwen maandelijkschen dienst ingesteld tusschen Havre en Mexico. De stoomschepen zullen de volgende havens aandoen: Tampico, Vera-Cruz en Puerto-Mexico; de thuisreis zal direct van Puerto-Mexico naar Havre plaats hebben, uitgezonderd in het koffieseizoen, gedurende welken tijd de stoomschepen Haïti kunnen aandoen. Het eerste stoomschip in dezen nieuwen dienst is 27 October vertrokken, terwijl in het vervolg het vertrek op den eersten van iedere maand zal plaats hebben. Het volgend jaar zal de „Compagnie Générale Transatlantique" stoomschepen van 13.000 ton in dezen dienst leggen.

Rechten op het kanaal van Panama.

Bij proclamatie van den President der Vereenigde Staten van Amerika, gepubliceerd 13 November l.l., zijn de rechten op het Panamakanaal bekend gemaakt. Voor het gebruik maken van dien waterweg moeten koopvaardijschepen voor passagiers- of vrachtvervoer $ 1.20 per register ton netto betalen, terwijl eene reductie van 40 pCt. wordt toegestaan voor die schepen, welke geen passagiers of vracht aan boord hebben. Oorlogsschepen (met uitzondering van transportschepen, kolen-, hospitaal- en proviandschepen, moeten 50 dollarcents betalen per ton waterverplaatsing. Van de uitgezonderde schepen moet evenals van koopvaardijschepen een recht van $ 1.20 per registerton netto betaald worden.

Handelsberichten.

Het Panama-kanaal.

Naar de Amerikaansche bladen melden, zal het eerste Amerikaansche oorlogsschip vermoedelijk den 15en October 1913 door het Panamakanaal varen, terwijl het kanaal door handelsschepen van December 1914 af kan worden gebruikt. Kolonel Goethals, die het kanaal liet graven schat de kosten thans slechts op 375 millioen dollar.

Scheepvaart Suezkanaal.

In de vermeerdering van het scheepvaartverkeer op het Suezkanaal, dat in het eerste halfjaar van 1912 een voordeelig verschil van 1,190,548 ton aanwees met de scheepvaartbeweging in de eerste zes maanden van 1911, heeft Nederland vóór zijn aandeel een vermeerdering van 153,000 ton, een cijfer, dat door geen enkele andere natie is bereikt, zoodat Nederland, wat de vermeerdering van trafiek betreft, ditmaal No. 1 staat onder alle zeevarende mogendheden op het kanaal.

Sedert 1 Jan. 1911 en 1 Januari 1912 is het tarief telkenmale met 50 cents per ton verminderd.

Verbod van toegang tot eenige Amerikaansche havens.

Bij „Executive Order" van 23 September l.l., bekend gemaakt op 17 October d. a. v., wordt aan vreemde schepen, behalve speciaal door het „Navy Department" daartoe gemachtigde oorlogsbodems, de toegang tot de volgende zee Amerikaansche havens ontzegd: Fortugas (Florida), Great Harbor (Culebra), Guantanamo (Cuba), Pearl Harbor (Hawaii), Guam, Subig Bay (Philippijnen).

Buitenland.

Inneming van Monastir

Men leeft in dezen oorlog inderdaad van verassingen! Eerst ontvingen eenige bladen te Berlijn uit Semlin en Oeskjoeb over de operaties der Serviërs bij Monastir berichten, die voor de positie der belegeraars allerongunstigst luiden en schier tegelijkertijd kwam uit Belgrado het bericht dat Monastir gecapituleerd had en dat 50.000 man met drie generaals — onder wie de dappere pasja's Fethi en Zekki — zich hadden overgegeven. Waren die eerstgenoemde berichten over de positie der Serviërs overdreven - pessimistisch? Of wat heeft de stad zoo plotseling gedwonden tot capitulatie? Met de inneming van Monastir, die den Serviërs ongetwijfeld op zware verliezen te staan zal zijn gekomen, is de veldtocht in Macedonië voor hen geëindigd. Eigenlijk was dat reeds het geval met de inneming van Oeskjoeb, doch de Serviërs namen — om een tot dusverre onbekend gebleven reden — het bloedig werk der belegering van Monastir van de Grieken over en hebben nu ook dit volbracht. Wellicht dat zij thans gelegenheid en lust hebben om hulp te bieden aan de Montenegrijnen, wien na de inneming van San Giovanni di Medua, voor Alessio nog een harde strijd wacht, en die nog steeds Skoetarie beschieten en bestormen, zonder de vesting ten val te kunnen brengen.

Het Bulgaarsche regeeringsblad „Mir" had woorden van vriendelijken lof voor de verstandige daad van de Porte, om zich rechtstreeks in verbinding te stellen met Bulgarije en de oorlogvoerende mogendheden en aldus een einde te maken aan de beleedigende voogdij, welke Europa zoolang over de Balkanstaten heeft uitgeoefend. Het blad gaf te kennen, dat Turkije nóg verstandiger zou handelen, indien het zonder langer te dralen alle concessies deed, die door de omstandigheden geboden worden. In dat geval zou de Porte zien, dat de vijand van heden in de toekomst een nuttige vriend, zelfs een bondgenoot zou kunnen worden. Indien er een van de oorlogvoerenden is, die zulk een besluit van de Porte met vreugde zou begroeten, dan is het zeker Zijne Majesteit Nikolaas van Montenegro, die zeer veel granaten afschiet — en zonder noemenswaardig resultaat.

Bekendmaking.

Ter voldoening aan art. 4 sub. 1o. der keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 No. 59), wordt bekend gemaakt, dat het nummer daarbij bedoeld moet bestaan uit cijfers van 13 c.M. lengte en 5 c.M. breedte met een tusschenruimte van 2 c.M.; dat de kleur dier cijfers moet zijn wit, dat het nummer op of aan het voorvlak en onder op of aan het achtervlak van het motorrijtuig op een zwart veld aangebracht moet worden, terwijl het eene nummer door de lantaarn, bedoeld bij den aanvang van art. 14, en het andere door die bedoeld aan het slot er van, verlicht moeten worden.

Curaçao, den 27n. Dec. 1912

De Procureur-generaal,

J. B. GORSIRA.

BEKENDMAKING.

Coöperatieve Vereeniging en Nijverheid.

Aangezien de ambtstermijn van onzen Gerant met den 1sten Januari e. k. zal verloopen, brengt de Vereeniging ter kennis van hare handelsbetrokkenen en van het publiek in het Algemeen dat op genoemden datum de Heer

J. C. de Pool,

opnieuw als Beheerder zal optreden, maar dan als Gerant van ons winkelmagazijn in de Breedestraat Punda No. 25 terwijl ons winkelmagazijn in de Breedestraat Overzijde No. 92 en 94 van af dienzelfden datum door het Bestuur der Vereeniging zal worden beheerd. Van af den 17n dezer zal als Firmant der Vereeniging optreden

CH. V. LIEDER

Afgevaardigde van het Bestuur.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 21 DEC. – 4 JAN.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Merida	A Johanson	23 Dec.	Maracaibo	23 Dec.	La Guayra
Maracaibo	G W Goodman	21 „	New-York	21 „	Maracaibo
Venezuela	J Montero	21 „	Maracaibo	21 „	La Guayra
Prins Willem I	A R Nyboer	21 „	Amsterdam	21 „	New-York
Venezuela	J Montero	24 „	La Guayra	24 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	25 „	La Guayra	26 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	26 „	Maracaibo	26 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	26 „	New-York	26 „	La Guayra
Pr. Fr. Hendrik	H J v d Goot	29 „	New-York	30 „	Amsterdam
Venezuela	J Montero	28 „	Maracaibo	28 „	La Guayra
Venezuela	„	31 „	La Guayra	31 „	Maracaibo
Philadelphia	H Highborn	31 „	La Guayra	1 Januari	New-York
Merida	A Johanson	1 Januari	Maracaibo	1 „	Maracaibo
Prins Maurits	P Koningstein	4 „	Amsterdam	5 „	New-York
Zulia	S S Morris	4 „	New-York	4 „	Maracaibo
Venezuela	J Montero	4 „	Maracaibo	4 „	La Guayra
Sachsenwald	H Hintze	22 Dec.	Hamburg	23 Dec.	Colon
La Plata	W Spangerberg	24 „	Pto Colombia	26 „	Hamburg
Città de Torino	Poggi	24 „	Genova	24 „	Colon
Albanian	E Browne	28 „	Liverpool	28 „	Texas City
Louisianian	Mercer	1 Januari	Liverpool	1 Januari	Santa Marta
Virginia	R Hoghfeld	2 „	Hamburg	4 „	Hamburg
Città di Torino	A Poggi	6 „	Colón	6 „	Génova

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Refugio H	22 December	Aruba	*Estelle H*	21 Dec	Isl. Barlov.
Sofia H	23 „	Bonaire	*Refugio H*	23 „	Aruba
Juanita D	23 „	Pto Rico	*Virginia*	24 „	Vela de Coro
Venus	25 „	Rio Hacha	*Sirena*	27 „	Maracaibo

H. M. ZEELAND is 23 Dec. hier teruggekeerd van hare reis naar Suriname via Martinique.

28 Dec. is de Duitsche kruiser VICTORIA LUISE vertrokken.

Drukker:
B. L. BOGAERS.